

PROGRAMA DE TRACTAMENT DE PROBLEMÀTIQUES DE SALUT MENTAL

Durant el període d'internament poden donar-se múltiples circumstàncies en què els menors o joves requereixin atenció especialitzada en problemàtiques de salut mental.

L'actuació dels professionals especialitzats (psiquiatres i psicòlegs) es complementa amb l'actuació dels psicòlegs i equips multidisciplinaris dels centres educatius.

Per les circumstàncies del mateix internament, sovint la detecció de necessitats es facilita i és possible aturar una situació que suposa danys i un risc de deteriorament per al menor o jove i el seu entorn.

Aquesta assistència ha de ser coherent i organitzada a través del programa de tractament individualitzat de cada un dels menors i joves.

Objectiu general

- Atendre i intervenir de manera especialitzada les problemàtiques de salut mental dels menors o joves internats.

Objectius específics i continguts

Objectius específics

a. Per als menors o joves

- Aconseguir l'adhesió al tractament;
- Mantenir l'activitat normalitzada en el centre tant com sigui possible;
- Experimentar i valorar el benestar que comporta la cura de la salut mental;
- Detectar factors protectors per a la salut mental.

b. Per a les famílies (si és possible i valorat oportú)

- Col·laborar en el seguiment mèdic i la presa de medicació del menor o jove;
- Facilitar el seguiment des del centre;
- Acceptar el tractament com una eina necessària per a la millora personal del menor o jove i de la relació social i familiar.

Continguts de les intervencions

a. Per als menors o joves

- Implicacions del tractament i l'acompliment de la pauta mèdica;
- L'activitat i l'ocupació estructurada com a element normalitzador;
- Factors de risc i factors protectors;
- Recuperació de l'autoestima;
- La salut entesa de manera global: salut física i salut mental.

b. Per a les famílies (si és possible i valorat oportú)

- Què implica la problemàtica en salut mental;
- Factors de risc i situacions de risc;
- Importància del seguiment i la pauta mèdica.

Avaluació inicial i diagnòstic

Prèviament a l'inici del treball en el programa és important poder disposar d'un diagnòstic al més acurat possible.

- Valoració integral i disseny del pla terapèutic
- Diagnòstic: proves diagnòstiques i confirmació de criteris diagnòstics

Destinatariis i criteris d'alta i baixa

Destinatariis

- Tots els menors o joves que presentin problemàtica ja diagnosticada en salut mental o bé tots aquells que mostrin conductes que requereixin un diagnòstic diferencial. Ha de quedar objectivat a través del PTI com a necessitat d'intervenció.

Criteris d'alta

- Sobre la base del PTI i per acord de l'equip multidisciplinari, es donarà d'alta en el programa de tractament de problemàtiques de salut mental en el moment que finalitzi el període d'avaluació i diagnòstic i s'iniciï la intervenció específica programada a través del pla de treball individualitzat en salut mental.

Criteris de baixa

- Per finalització de l'activitat d'intervenció específica i l'acord de l'equip multidisciplinari;
- Pel desinternament del menor o jove del centre.

Metodologia

En funció de les necessitats detectades per a cada menor o jove i de la temporalitat, la intervenció podrà ser:

- **Individual:** a través d'intervencions i/o sessions d'avaluació, terapèutiques, etc. i en relació amb el pla de treball individualitzat en salut mental. La intervenció i seguiment individual es farà tot i que el menor o jove estigui fent també la intervenció grupal
- **Grupal:** a través d'activitats programades, pautades i inserides al conjunt d'activitats del centre.

Durada i periodicitat

- Per a la **intervenció individual**, ha de quedar programat i reflectit al pla de treball individualitzat. La durada en el temps serà en funció de les necessitats del menor o jove. El mínim de temps d'intervenció és de 6 mesos amb sessions mínimes d'1 hora setmanal.
- Per a la **intervenció grupal**, ha de quedar programat i reflectit en el pla de treball individualitzat amb un mínim de 2 hores setmanals d'activitat.

Responsables

- De la implementació del programa, en seran responsables l'equip de l'ESMIA i el psicòleg responsable d'intervenir en el pla de treball individualitzat en salut mental;
- Equip de l'ESMIA i psicòleg del centre
- Coordinador del programa
- Subdirector del centre

Avaluació bàsica

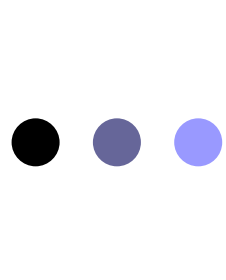
- Per a la **intervenció individual**, en funció del desenvolupament i l'assoliment dels objectius marcats en el pla d'intervenció individualitzat en salut mental;
- Per a les **activitats grupals**, en funció dels criteris d'assistència, puntualitat, participació, relacions interpersonals, actituds, interès, millores observades, etc.

Sistema motivacional

La puntuació estarà en funció de la metodologia emprada pel desenvolupament del programa

- En cas que sigui una intervenció individual, puntuarà al sistema motivacional a **l'àmbit personal**
- En cas que sigui una activitat grupal, puntuarà al sistema motivacional a **l'àmbit activitats**

Connexions del programa amb els factors del SAVRY

Factors de risc històrics

- a. Seguiment en el passat/Fracàs d'intervencions anteriors (S4);
- b. Intents d'autolesió o de suïcidi anteriors (S5).

Factors de risc socials/contextuals

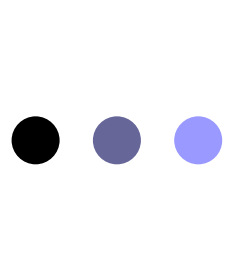
- a. Estrès experimentat i incapacitat per afrontar dificultats (S13);
- b. Rebuig del grup d'iguals (S12).

Factors de risc individuals

- a. Assumpció de riscos/impulsivitat (S18);
- b. Problemes de concentració/hiperactivitat (S22);
- c. Baixa col·laboració en les intervencions (S23).

Factors de protecció: la intervenció en el programa pot ser especialment útil pel factor *d'implicació prosocial* (P1) i el *d'actitud positiva cap a les intervencions i l'autoritat* (P4).

* Caldrà estar atent al fet de si la problemàtica de salut mental s'ha de considerar un *factor de risc afegit* en l'avaluació.

Documentació Bibliografia i webgrafia

- Martínez i Hernández, Andreu Joan. *L'Administració de justícia i les persones amb discapacitat mental: la problemàtica del border line*. CEJFE (2002).
- Moya, Josep. *Manual. La intervenció professional en joves amb trastorns mentals. Pautes d'orientació*. CEJFE (2004)
- Serrat de Bolós, Lluís; Navarro i Giné, Albert; Martín Mateo, Miguel. *Institucionalització i salut mental. Factors vinculats a clínica desadaptativa en joves institucionalitzats en centres de justícia juvenil*. CEJFE (2005)
- *Guia de pràctica clínica sobre el trastorn límit de la personalitat*. Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques. Generalitat de Catalunya
<http://www.gencat.cat/salut/depsan/units/aatrm/html/ca/dir214/doc12750.html>